

D&O kockázatok

A cégvezetőket érintő legfőbb kockázatok	A tulajdonos(ok) és a cégvezetés viszonya szerinti helyzetek				
	A 100%-os tulajdonos és az ügyvezető személye megegyezik	Az ügyvezető egyben többségi tulajdonosa is a cégnek	Az ügyvezető 50%-os tulajdonosa a cégnek	Az ügyvezető kisebbségi tulajdonos a cégben	Az ügyvezető nem rendelkezik tulajdoni hányaddal a cégben
1. A cég és/vagy annak vezetője ellen indított hivatalos vizsgálat (nyomozó hatóság, adóhatóság, fogyasztóvédelem, stb.) során a cégvezetőnek megjelenési, adatszolgáltatási, stb. kötelezettsége van, amellyel kapcsolatosan a cégvezetőnek jogi segítségre lehet szüksége	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT
2. A cég fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe kerül és fizetéseképtelenné is válik (pl. körbetartozások miatt nem tudja behajtani a követelését) ezért felszámolás alá kerül a cég. Ilyen esetben a hitelezők (bank, beszállítók, alkalmazottak) és a felszámoló kárigényt nyújthat be (pert indíthat) az „f.a.” cég korábbi vezetőivel szemben.	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT
3. A vezető személyére kiszabott bírságok	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT
4. A kisebbségi tulajdonosokkal / tulajdonostárssal jogvitába keveredhet (pl. valamely céget ért veszteség kapcsán, akár egy veszteséget okozó projekt, akár valamely hatósággal szembeni nem megfelelő eljárás miatt, pl. nem tart be egy jogvesztő határidőt, ami miatt a cég elesik a jogérvényesítés lehetőségétől).		RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT
5. A tulajdonostárs ki szeretne szállni a cégből, a bent maradó meg szeretné vásárolnia az ő részesedését, de nem tudnak a vételárban megállapodni (vagy egyszerűen csak nem szeretne mást beengedni a cégbe), ezért a cégvezető „lépéseket” tesz a cégérték csökkentésére (ez a helyzet tipikus lehet családi és baráti vállalkozások esetében, a felek közötti viszony megromlása esetén).		RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT
6. A (fő)tulajdonos(ok) a cég nevében bármikor kárigényt érvényesíthet a vezető tisztségviselők ellen, amikor úgy gondolja, hogy a vezető kárt okozott a cégnek (akár közvetlenül a cégnek (pl. egy veszteséggel projektet elvállalásával, munkabiztosági ügyek, bérleti szerződés stb.), akár úgy hogy egy harmadik személynek általa okozott kárért a cég lesz köteles helytállni (egy szerződést nem megfelelően köt meg / mond fel, ami miatt a harmadik félnek kára származik (pl. munkajogi ügyek, EU-s pályázati pénzek, kötbéres ügyek, stb)).				RELEVÁNS KOCKÁZAT	RELEVÁNS KOCKÁZAT

Kárpéldák

(a legfőbb kockázatok szerint)

1/1 Hivatalos vizsgálat a cég, illetve a cég igazgatója ellen

A cég telephelyén halálos baleset történt, amely kapcsán a nyomozó hatóság és a munkavédelmi felügyelőség vizsgálatot indított a baleset körülményeinek tisztázására. Mivel felmerült annak a lehetősége is, hogy a cég egyik vezetője által adott valamely utasítás vezetett a balesethez, ezért a vezetőt több alkalommal is meghallgatták a hatóságok. A vezetőt a meghallgatásokra szakértő ügyvédek készítették fel és kísérték el, így viszonylag gyorsan sikerült tisztázni azt, hogy a vezető a baleset bekövetkezéért nem tehető felelőssé.

A vezető tisztségviselő k felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a jogi képviselet költségeit.

1/2 Hivatalos vizsgálat (nyomozás) a cég vezetőjével szemben

Vádat emelt a Nemzeti Adó és Vámhivatal egy cég ügyvezetője ellen, aki a gyanú szerint 400 millió forintos kárt okozott a költségvetésnek. A NAV szerint a kft. különböző pályázatokat nyújtott be eszközparkjának fejlesztésére. A társaság pénzügyeiért felelős ügyvezető összesen több mint egymilliárd forint értékű fiktív számlát állított be a könyvelésbe.

Az ügyvezető a fejlesztések mellett sikeresen pályázott a munkavállalók oktatásának támogatására is. A pénz felhasználását igazoló dokumentumok szerint az alkalmazottak vállalati kooperációs, menedzsment, angolnyelv-, valamint uniós értékesítési és szolgáltatásfejlesztési képzést kaptak. A nyomozás során viszont fény derült arra, hogy az oktatások megtörténtét igazoló felnőttképzési szerződések, számlák, jelenléti ívek, vizsgajegyzőkönyvek hamisak.

A gyanú szerint a társaság összesen 197 millió forint adót és 46 millió forint jogosulatlanul felvett állami támogatást csalt ki az államkasszából, az uniós költségvetésnek pedig 162 millió forint kárt okozott. Mivel a törvény lehetővé teszi az okozott kár értékének háromszorosáig terjedően a cég vagyontárgyainak lefoglalását, a nyomozók ingatlanokat, a gyár gépsorait, készleteit, egyéb eszközeit lefoglalták közel 900 millió forint értékben, így biztosítva a kár megtérülését.

A vezető tisztségviselő k felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a jogi védekezés költségeit a szándékos bűncselekményben való bűnösség jogerős kimondásáig.

2/1 A cégvezető kártérítési felelőssége a cég felszámolásával kapcsolatosan

Egy építési vállalkozó egy társasház építésébe kezdett. Az építetőkkel előzetesen szerződésben rögzítették a feltételeket, beleértve az épület egyes készültési fokaihoz rendelt fizetési ütemezést is. Az építés elkezdődött és egy darabig rendesen haladt is, de a kivitelező (egyéb üzleti tevékenységeiből kifolyólag) fizetési nehézségbe került, amely a cég fizetésektelenségéhez vezetett. Az építetők, mint a cég hitelezői keresetelt nyújtottak be a bíróságon, a Gt. (a gazdasági társaságokról szóló törvény) vonatkozó paragrafusaira való hivatkozással: a cég vezető tisztségviselője a fizetésektelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztekor nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján hozta meg a döntéseit, ami által csökkent a cég vagyona, így a hitelezők követeléseinek fedezete. A bíróság megalapozottnak találta a hitelezők beadványát és elmarasztalta az ügyvezetőt, akinek jogerősen 16 millió Ft kártérítést kellett fizetnie.

A vezető tisztségviselő k felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a jogi védekezés költségeit és a megítélt kártérítés összegét.

2/2 A cég fizetésképtelenné válása és a cégvezető ezzel kapcsolatos felelőssége

Egy számítástechnikával foglalkozó cég egy projekte kapcsán vitába keveredett egyik ügyfelével (az ügyfél azt állította, hogy a cég által leszállított rendszer nem teljesíti a szerződésben rögzített specifikációkat). A vitát nem sikerült peren kívül rendezniük, ezért az ügyfél 80 millió Ft kártérítést követelt bírósági úton a cégtől. A cég természetesen vitatta a követelés jogalapját. A per ténye és a per értéke a céget finanszírozó bank tudomására jutott, aki ennek fényében úgy döntött, hogy azonnali hatállyal felmondja a céggel kötött hitelszerződését (és a hitel fedezeteként szolgáló összeget leemelte a cég bankszámlájáról), ami olyan mértékű likviditási problémát okozott a cégnek, hogy az nem tudta elkerülni a felszámolást. A cég vagyona azonban nem nyújtott kellő fedezetet a hitelezők követeléseire, így azok a cégvezetővel szemben próbálnak kártérítési igényt érvényesíteni.

A vezető tisztségviselők felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a jogi védekezés költségeit és az esetlegesen megítélt kártérítés összegét.

3. A vezető személyére kiszabott bírság

A hírközlési hatóság a vonatkozó törvények szerint bírságot szabott ki egy kisebb (helyi) távközlési szolgáltatóra (millió nagyságrendben) és közvetlenül annak a vezetőjére (százazres nagyságrendben), mivel egyik ügyfél nehezményezte, hogy a cég nem megfelelően, és főleg késve kezelte problémáját (a megfelelően dokumentált hibabejelentésre nem reagáltak időben).

A vezető tisztségviselők felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a vezető személyére közvetlenül kiszabott bírság összegét.

4/1 EU-s támogatásokkal kapcsolatos kárigény

Egy mezőgazdasággal foglalkozó cég (amelynek vezetője egyben kisebbségi tulajdonosa is a cégnek) európai uniós támogatást szeretett volna szerezni „az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás részletes feltételeiről” szóló vonatkozó rendelet szerint. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) azonban jogerős határozatban elutasította a támogatási kérelmet. Ennek oka egy egyszerű adminisztrációs hiányosság volt, nevezetesen az, hogy a cég akkori vezetése elmulasztott gondoskodni arról, hogy a TIR (Tenyészet Információs Rendszer) nyilvántartásba a cég egyik telephelyén található fedett (istálló), illetve fedetlen, bekerített (karám, kifutó) létesítményeinek területnagysága bekerüljön. Ez azért lett volna fontos, mert az MVH-nak a kérelem elbírálásakor a kérelemben szereplő adatokat össze kellett (volna) vetnie a TIR-nyilvántartásban szereplő adatokkal, mint „kontrollszámokkal”.

A támogatás igénybevétele céljából rendkívül sokrétű és komoly, jelentős előzetes beruházást is igénylő szakmai feltételt támasztott a vonatkozó rendelet, amelyet a cég egyébként maradéktalanul teljesített, így a tulajdonosok szerint a támogatási kérelem elutasítására kizárólag emberi mulasztás, felelős vezetői hiba miatt került sor.

A támogatás időtartama (ciklusa) 5 év, a becslések szerint évenkénti 15 millió Ft kifizetéssel, tehát a cég nagyjából 75 millió Ft támogatási összegtől esett el.

A tulajdonosok menesztették a felelősnek tartott vezérigazgatót, akivel szemben ezen „súlyos mulasztása” miatt kárigényt érvényesítenek (beperelték a korábbi vezető tisztségviselőt). A cég azt gondolja, hogy sikerül bebizonyítania, hogy a vezető ezen mulasztása nélkül megkapták volna a fenti támogatási összeget.

A vezető tisztségviselők felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a jogi védekezés költségeit és az esetlegesen megítélt kártérítés összegét.

4/2 Hatáskör túllépéssel kapcsolatos kárigény (a cég működési szabályzatában meghatározott összeghatárt meghaladó kockázatvállalás)

Egy speciális gépeket gyártó cég vezetője (aki egyben kisebbségi tulajdonrészrel rendelkezik a cégben) egy nagy szerződést kötött egy új ügyféllel. A gyártó cég különböző műszaki problémák miatt nem tudta határidőre teljesíteni a vállalásait, ezért jelentős kötbérfizetési kötelezettsége keletkezett a cégnek, ami jelentős (a projektől várt haszon többszörösét kitevő), a cég pénzügyi stabilitását is veszélyeztető vesztesége okozott. Ez jelentős feszültséget okozott a tulajdonosok között. A többségi tulajdonos ezért úgy döntött, hogy a cég nevében kárigényt érvényesít az időközben már felmentett

volt ügyvezetőjével szemben, amelyet arra alapoztak, hogy a vezető nem kellő körültekintéssel járt el a szerződéskötés során (a cég belső szabályzatában is rögzített hatáskörét (összszeghatár) túllépve, a szokásosnál lényegesen nagyobb kockázatot vállalt a cég nevében).

A vezető tisztségviselők felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a jogi védekezés költségeit és az esetlegesen megítélt kártérítés összegét.

5. Családi vállalkozás tagjai közötti vita

Egy családi vállalkozás (férj és feleség 50%-50%-ban tulajdonos a cégben), amelyben férj az ügyvezető egy jelentős értéket képviselő céggé nővi ki magát. A férj és a feleség viszonya megromlik, kapcsolatuk zátonyra fut és elválnak. A feleség szívesen szabadulna a cégben lévő részesedésétől, azonban nem tudnak a férj által fizetendő vételárban megegyezni, ezért a feleség tárgyalásokat kezd más potenciális vevőkkel is. Mivel a feleségnek így sem sikerült eladni a részesedését ezért az beperelte a cégvezetőt (a volt férjét) hogy ő annak érdekében, hogy a cég ne tűnjön elég értékesnek a potenciális vevők szemében, a cégre nézve nem feltétlenül előnyös (a szükségesnél lényegesen kockázatosabb) szerződéseket kötött, illetve a vevőjelöltek részére nem a valóságnak megfelelő színben tüntette fel a cég helyzetét, abban bízva, hogy ezzel elriasztja a lehetséges vevőket, és ő kedvezőbb áron juthat a a volt felesége tulajdonrészéhez.

A vezető tisztségviselők felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a jogi védekezés költségeit és az esetlegesen megítélt kártérítés összegét.

6/1 Szerződészegés okozta veszteség

Egy térségi hulladékgazdálkodási önkormányzati társulás jelentős uniós támogatást kapott a tevékenysége fejlesztéséhez. A fejlesztés rendben megtörtént és a társulás megfelelően működött, azonban egy, az uniós támogatással kapcsolatos ellenőrzés során kiderült, hogy a társulás nevében a vezető tisztségviselő szerződést kötött egy a társulásban részt nem vevő önkormányzattal arra, hogy az ő településéről is ide hordják majd a kommunális hulladékot. Erre azonban az uniós támogatási szerződés alapján nem lett volna lehetőség, azaz az uniós támogatást nem megfelelően használták fel, így a társulásnak vissza kellett fizetni a támogatási összeget, amely veszteség értelemszerűen érzékenyen érintette a társulásban résztvevőket.

A vezető tisztségviselőt beperelte a társulás, azon az alapon, hogy az ő véleményük szerint a vezető gondatlansága okozta ezt a veszteséget.

A vezető tisztségviselők felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a jogi védekezés költségeit és az esetlegesen megítélt kártérítés összegét.

6/2 Prémiumok jogellenes kifizetése

Egy vállalat igazgatója tisztában volt azzal - és ezt maga sem vitatta -, hogy az adott munkavállalói körben a prémium csak a mérleg szerinti eredmény megállapítása után, az adózott pozitív összegű eredmény terhére volt kifizethető. Ő azonban megszegte a vagyonkezelési megbízásból származó, jogszabályokban előírt kötelezettségét, amikor az év végi zárást és az eredménykimutatást be nem várva, a prémiumok kifizetéséről intézkedett. A zárást követően azonban kiderült, hogy a vállalat veszteséget termelt abban az időszakban, amire vonatkozóan a prémium kifizetésre került. Mivel a prémium nem prémium előlegként, hanem prémiumként került kifizetésre, ezért az nem volt jogszerűen visszaszerezhető. Az már más kérdés, hogy a jogszabályok szerint a kifizetés időpontjában prémium előleg sem lett volna kifizethető, tehát kötelezettségzegése akkor is megállapítható lett volna, ha a rendelkezése prémium előleg kifizetésére vonatkozik. A tulajdonosok ezért büntetőfeljelentést tettek hűtlen kezelés miatt (*Btk. 319. § (1) Akit idegen vagyon kezelésével bíztak meg, és ebből folyó kötelességének megszegésével vagyoni hátrányt okoz, hűtlen kezelést követ el.*), és meg is indult az eljárás.

A kötelezettségzegés ebben az esetben a prémium jogellenes kifizetése volt. A prémiumösszegek kifizetésével ugyanakkor bekövetkezett a vállalat vagyonában az az értékcsökkenés, ami éppen azért minősül a vagyonban okozott kárnak, mert a kifizetések jogtalanok voltak. Következésképpen a Btk. 319. §-ának (1) bekezdésében írt tényállás teljessé vált, a hűtlen kezelés (befejezett) bűncselekménye megvalósult, mégpedig függetlenül attól, hogy a vállalat a prémium kifizetésekor veszteséges volt-e vagy sem. A tényállás teljességét jelentő eredmény - a vagyoni hátrány - bekövetkeztének a megállapítása az adott esetben éppen azért független a vállalati gazdálkodás eredményes vagy veszteséges voltától, mert kötelezettségzegés folytán csökkent a vállalat vagyona.

A vezető tisztségviselők felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a büntetőeljárás során a jogi védekezés költségeit, és a vezetővel szemben indított kártérítési per során felmerülő jogi védelmi költségeket és az esetlegesen megítélt kártérítés összegét.

6/3 Irodabérleti szerződés nem kellő gondossággal történő módosítása

Egy cég 10 évre kibérelt egy épületet, amely teljes felújításra szorult. A bérleti szerződésben megállapodtak a felek abban, hogy a bérlő saját költségén elvégzi a felújítást, de a felújításra fordított összeg erejéig jelzálogot jegyez be a bérlő az épületre, és ezt az összeget (150 millió Ft) a 10 év letelte után „lelakhatja” a bérlő. A felek néhány év után módosítani szerették volna a szerződést: a bérlő azért, mert az időközben alapított leányvállalatait is ugyanebben az épületben szerette volna bejegyezni és albérlőként elhelyezni (erre a bérleti szerződés az eredeti formájában nem adott lehetőséget), a bérbeadó pedig azért szerette volna módosítani a szerződést, mert egyéb ingatlanjain további fejlesztéseket szeretett volna végrehajtani, amit bankok finanszíroztak volna, de ehhez a bankoknak a szóban forgó ingatlanra is első helyi jelzáloggal kellett rendelkezniük (azaz a bérbeadó azt kérte, hogy a bérlő engedje maga elé a bankokat az épületre bejegyzett jelzálogjogosultak listáján).

A bérleti szerződés két igazgatósági tag megfelelő aláírásával módosításra került, azonban mint az később kiderült, a módosított szerződésből kimaradt a felújításra fordított összeg 10 év után történő „lelakhatására” vonatkozó rész (azaz a cég elesett ettől a jogától). A módosítást jegyző két vezető ellen kártérítési per indult, amelyet arra alapoztak, hogy a cég alapszabálya szerint a minden 50 millió Ft-ot meghaladó összegű ügy esetén csak és kizárólag az igazgatóság döntését követően lehet bármiféle szerződést kötni. Mivel ezt a két vezető elmulasztotta, a hatáskörüket túllépve kárt okoztak a cégnek.

A vezető tisztségviselők felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a jogi védekezés költségeit és az esetlegesen megítélt kártérítés összegét.

6/4 Fedezeti ügyletek okozta veszteségek

Egy külföldi partnerekkel üzletelő cég, amely a bevételeinek jelentős részét Európában realizálja, két vezetője Euró előre rögzített árfolyamon történő eladásáról kötött megállapodást két bankkal, a Forint tartós erősödésére számítva. A Forint árfolyama azonban a szerződéskötést követően nem sokkal gyakorlatilag összeomlott. Mivel az ügyletről szóló megállapodásba nem került beépítésre az ilyen jellegű veszteségeket limitáló (stop loss) záradék (ami egyébként piaci gyakorlat), a cég csak jelentős veszteségek árán tudott kiszállni ebből a megállapodásból.

A cég két vezetője ellen nyomozás indult hűtlen kezelés gyanújával, illetve ezzel párhuzamosan polgári eljárás keretében kártérítési pert is indítottak velük szemben. Ezt nem arra alapozták, hogy egyszerűen elfelejtették belefoglalni a megállapodásba az esetleges veszteségeket limitáló záradékot, hanem arra, hogy a cég alapszabálya szerint az érintett két vezetőnek nem volt felhatalmazása ilyen típusú megállapodások kötésére, így a kárt a hatáskörüket túllépésével okozták.

A vezető tisztségviselők felelősségbiztosítása ilyen helyzetben fedezi a büntetőeljárás során a jogi védekezés költségeit, és a vezetővel szemben indított kártérítési per során felmerülő jogi védelmi költségeket és az esetlegesen megítélt kártérítés összegét.